

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Stockholm. Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 29 (396)

Fredagen den 19 juli 1895.

8:de årg.

<p>Prenumerationspris pr år: Idun ensam ..... kr. 5:— Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5:— Iduns Modetidn., månadsuppl. » 3:— Barngarderoben ..... » 3:—</p>	<p>Byrå: Klara Södra Kyrkog. 16, 1 tr. Allm. telef. 61 47. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas säkrast kl. 2—3. Redaktionssekr.: J. Nordling.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris 15 öre (lösnr endast för kompletteringar)</p>	<p>Annonspris: 85 öre pr nonparellerad. För »Plattsökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.</p>
---	--	--	--	---

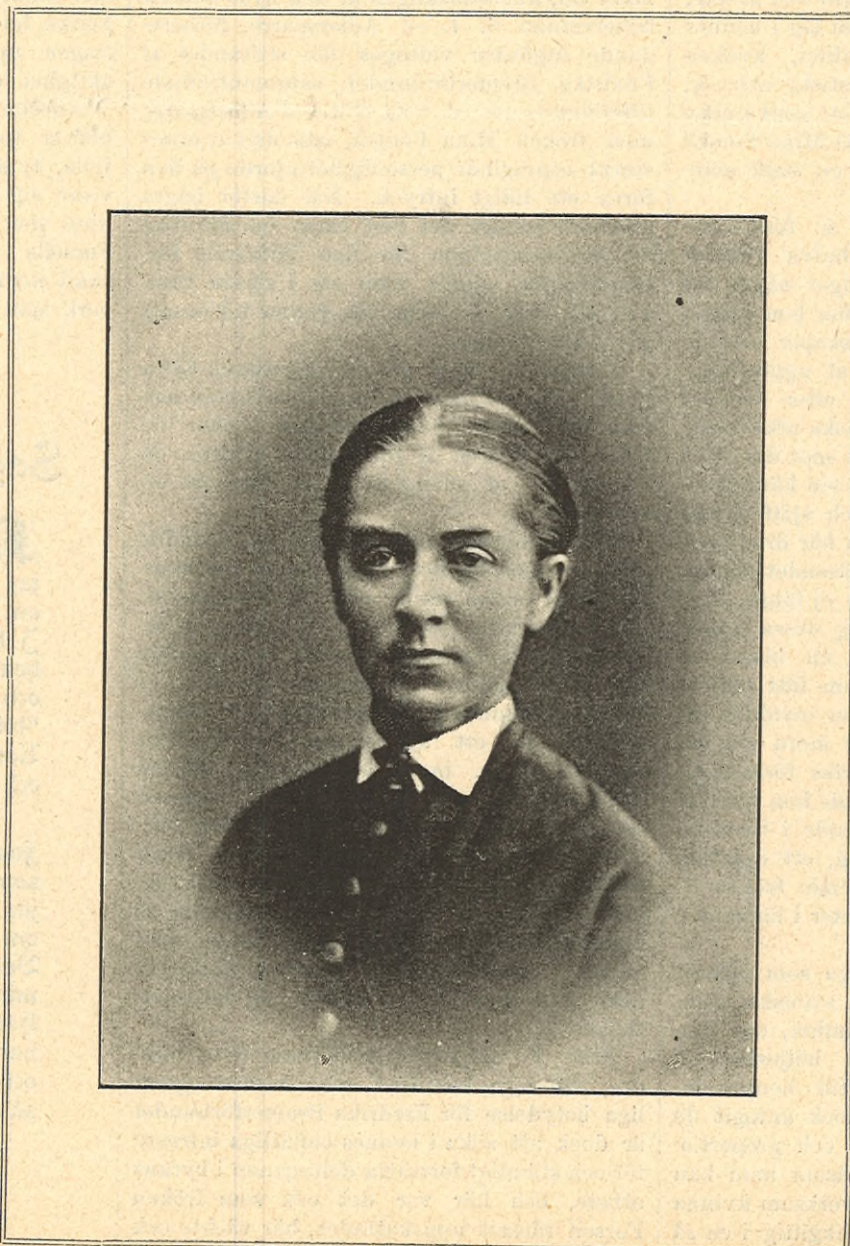

Mina Forsell.

Den 11 juli rasade på västkusten en storm, som under mer än vanligt sorgliga omständigheter släckte ett lif, hvilket, redan förut ägnadt åt en vacker och framgångsrik verksamhet, ännu, mänskligt att se, kunde hafva utträttat mycket godt i undervisningens och upplysningens tjänst.

I Marstrand hade på förmiddagen samma dag en badgästbåt seglat ut på fjorden. I densamma befunno sig skepparen och fröken *Mina Forsell* från Stockholm. Båten öfverraskades af en bakifrån kommande våg, fylldes och sjönk. Skepparen räddades inom kort, och fröken Forsell, som hölls uppe af sina kläder, blef snart, ehuru sanslös, upptagen af en annan båt. Energiska försök gjordes af flere läkare att återkalla henne till lifvet, men utan framgång. Frampå eftermiddagen hade döden inträdt. Så lyder i kortet telegrammens meddelande om denna sorgliga händelse.

Mina Forsell hade under en knappt 50-årig lefnad redan utträttat mera än mången, hvars lifstid beskärts vida län-

gre och afskurits långt mindre våldsamt än hennes. Hon hade också haft den lyckan att under gynsamma förhållanden få ägna sig åt det fält, dit hennes begåfning otvetydigt hänvisade henne — till lärarinnekallet. Hon kom på denna väg längre än mången af sina medsystrar, kanske därför att den för henne ej blef en utväg att undvika brödbekymren, utan tvärtom en förströelse, som hennes verkningslystna ande med lefvande intresse omfattade. Detta intresse var ingalunda det uteslutande egoistiska; äfven när fröken F. som lifligast sysselsatte sig med bokliga studier och förvärfvande af kunskaper, lät hon aldrig dessa färdigheter ligga obegagnade i sitt vetandes väl försedda skattkammare. Hon fann alltid praktisk användning för hvad hon lärt, äfven när hon kommit så långt att hon i kunskapsmått nått vida öfver hvad hon i lärarinneseminarier i Stockholm med största berömmelse inhämtat.

Hon blef aldrig någon »läsvurm» i detta

Misstroende är yxan vid kärlekens rot.

Ryskt ordspråk.

ords sämre betydelse; hennes kunskaper blefvo aldrig sterila, lika litet som hon själf stelnade i det exklusiva, för andra ointresserade begäret att förvärfva dem. Tvärtom visade hon öppen blick för praktisk anordning och bedrifvande af studier, och hon reformerade i detta afseende med uppförande af arbete och penningar — efter en tids lärarinneverksamhet i Göteborg — den gamla välkända s. k. Risbergska pensionen i Örebro och införde där undervisningsmetoder, grundade på nyare tiders mera praktiska åsikter och pedagogiska rön.

Detta skedde under ett slags jäsningsperiod i de pedagogiska åsikterna, åstadkommen genom en brytning mellan det gamla patriarkaliska, välvilligt stränga undervisningssystemet och det nyare, som utom kunskaper och betyg därom äfven började fordra systematiskt inhämtade insikter i den svåra konsten att lära och undervisa. Risbergska pensionen i Örebro, så benämnd efter sin grundläggare, lefver än i dag aktad och ansedd i hela mellersta Sverige, men för sin nya organisation står den i stor tacksamhetsskuld till Mina Forsell, som göt nytt lif i den och gaf den nya fält för sin verksamhet. Nitisk och allvarlig som hon var i detta liksom i allt sitt arbete, mildrades dock det allvar, som låg i hennes yttre, af en inneboende godhet, hvilken ibland tog sig halft humoristiskt uttryck, vittnande om, att det fanns ett godt hjärta bakom ett strängt yttre, och att Mina Forsell var i ordets bästa mening en *snäll* människa.

Literär verksamhet, d. v. s. författareverksamhet, synes mindre hafva tilltalat fröken F. Om man undantager några års arbete i Nordisk familjebok, har hon endast undantagsvis ägnat sina kunskaper och sin begåfning åt denna branche af upplysning.

Detta skedde sedan hon, efter flerårigt nitiskt arbete, hvars ekonomiska afkastning ingalunda torde hafva svarat mot den därå nedlagda mödan, öfverlämnat sin kära skola i Örebro i andra händer och själf flyttat till hufvudstaden. Men äfven här drog uppfostrings- och undervisningsväsendet hennes intressen till sig. Det dröjde ej länge, förrän man sökte tillgodogöra sig dessa intressen, och Mina Forsell blef en bland de första kvinnor i Sverige, som fått plats i sin församlings skolråd. Hon invaldes för flere år sedan och tillhörde ännu vid sin död skolrådet i Adolf Fredriks församling i Stockholm. Sedan flere år hade hon ock fått förtroendet att vara ordförande i Svenska lärarinnornas pensionsförening, ett uppdrag som bäst visar, hvilket anseende fröken F. åtnjöt äfven bland sina kamrater i lärarinnefacket.

De politiska ärendena ligga som bekant icke inom området för den svenska kvinnans uppfostran eller verksamhet, och den sociala utvecklingens starka böljeslag nå endast undantagsvis fram till hennes intressesfer. En fråga, som dock antagit de sociala spörsmålen karaktär och proportioner, är kvinnofrågan, och såsom man kan förstå hade en så liflig och verksam kvinna som fröken F. ej ställt sig likgiltig i en så

viktig punkt. Till belysande af denna hennes ställning torde det vara nog att nämna, att hon tillhörde Fredrika-Bremerförbundet, var den första föreståndarinnan för förbundets byrå i Stockholm och, äfven sedan hon lämnat denna plats, alltjämt inom föreningen som arbetande medlem intog en ansedd och framskjuten ställning.

Mina Forsell var bördig från bergslagsstaden Nora, där hennes fader O. Forsell var handlande. Han har afidit för flere år sedan, och det oväntade dödsbudet drabbade nu närmast en broder samt en mängd kamrater, lärjungar och vänner, hvilka lärt värdera hennes ovanliga duglighet, kunskapsrikedom, hennes oegennyttiga arbete för undervisningens sak, hennes anspråklöshet och hennes förmåga att se bort från sig själf.

* * *

Till fullständigande af ofvan sagda torde ypperligt ägna sig följande erkännssamma runa, särskildt berörande den bortgångnas verksamhet inom Fredrika Bremerförbundet, hvilken sändts oss från en inom detta förbund framstående person:

Under den tid på sommaren och hösten 1884 då, hufvudsakligen af den nyss afidna friherrinnan S. L—d Adlersparre, förberedande åtgärder vidtogos för stiftandet af Fredrika Bremerförbundet, sammanträffade tillfälligtvis på en resa S. L—d Adlersparre med fröken Mina Forsell, och den senares starkt utpräglade personlighet gjorde på den förra ett lifligt intryck. När därför några månader senare det blef fråga om att söka en föreståndarinna för den blifvande förbundsbyrån, vände man sig i första rummet till frök. F., som vid denna tid bosatt sig i hufvudstaden.

Fröken F. åtog sig det ingalunda lätta uppdraget vid grundläggandet af byrån och kvarstod såsom dess ledarinna under de båda första åren af förbundets tillvaro, då svårigheter af mångfaldig art voro att öfvervinna.

Då den första styrelsen tillsattes, inträdde fröken F. som medlem i densamma och kvarstod som sådan under alla följande omval; inom styrelsens af blott fem personer bestående verkställande utskott tjänstgjorde hon äfven under de sistförflutna åren. I flere af förbundets många komitéer arbetade hon på ett synnerligen förtjänstfullt sätt, så t. ex. inom bokkomitén, hvarest hon som dess sekreterare var den ordnande och samlande kraften och i förening härmed som bibliotekarie hade tillsynen öfver förbundets boksamling, hvars tillökning låg henne varmt om hjärtat. Som medlem af hemstudiekomitén deltog hon äfven med allvar i denna komitées arbeten, ända till dess hon förledet år afsade sig ledamotskapet.

Frök. F. var äfven med inom flere mindre, tillfälliga komitéer, men hennes egentliga betydelse för Fredrika Bremerförbundet är dock att söka i hennes oafslätliga intresse för och ständigt fortsatta deltagande i byråns arbete, och här var det ock som fröken Forsell rättast uppskattades, här väckte ock

det plötsliga, sorgliga dödsbudet den största bestörtning och bedröfvelse.

Mina Forsell sökte icke en talrik vänskrets, men de som lyckats tränga igenom den yttre tillbakadragenheten, kände för henne en djup aktning och en varm tillgifvenhet. Omutlig sanningskärlek, redbarhet, plikttröhet, ansvarskänsla, trofasthet och anspråklöshet voro grunddragen i hennes karaktär och det utmärkande för hela hennes väsende. Under det egendomliga, något buttra, litet torra sättet, låg dock ett villigt förstånd af skämt, kärlek till musik och poesi och framför allt kärlek till hennes under försakelser sträfvande, med svårigheter kämpande medmänniskor. All slags flärd och ytlighet väckte hennes medömkan, opålitlighet och smygvägar voro henne en styggelse. Efter mångårigt gemensamt arbete lärde man sig först riktigt värdera och innerligt hålla af Mina Forsell, och hon var äfven själf i ovanligt hög grad sina vänners vän, i detta uttrycks bästa bemärkelse.

Ekonomiskt oberoende, var fröken Forsell genom lefnadsförhållanden i öfrigt äfven i tillfälle att mera odeladt än flertalet kvinnor kunna ägna sig åt de uppgifter, som hon omfattade med intresse, och de företag, hvilka hon sökte främja med en viss storlagen uppfattning, för hvilken all småaktighet var främmande.

Allestädes, hvarest Mina F. varit verksam, blifver tomrummet efter henne svårt att fylla, ty särskildt den kvinnliga begåfningen visar sig blott sällan gå i en sådan riktning som den, hvilken betingades af Mina Forsells skaplymne. Af hennes samtida skall hennes minne högt aktas och hennes verk sent glömmas.

Sagan om Rosalind.

Fast morgonvindar strömma
igenom ask och lind,
jag kan ej sluta att drömma
om liten Rosalind.
I blomsterlund jag går;
hon följer mina spår,
och lockande hon säger:
"Blir dig ej dagen lång?
Kom, låt mig reda ditt låger
och sof vid min kärleksång."

fast tonerna bli tunga
som regn i höstlig vind,
jag kan ej sluta att sjunga
om liten Rosalind.
Bort glida mina år,
min vän jag aldrig får.
Hon är ju en saga bara,
har aldrig ägt lif och själ;
och skulle en annan hon vara,
så är hon borta lifväl.

Åxel Karlfeldt.

Ora et labora!

För ett par år sedan gjorde jag ett besök hos ett par af mina vänner i norra Småland. Besöket hade ett särskildt syfte, det nämligen att söka få till stånd en så kallad kretsförening för försäljande af ägg på hufvudstaden.

Ifriga hönsvänner, både mina vänner och jag, diskuterade vi frågan lifligt och betraktade saken från alla sidor samt skärskådade såväl dess ljusa som mörka punkter.

Efter en stunds rådplägning föreslog min värd, att vi skulle göra ett besök hos en en half mil därifrån boende granne, hvars fru hade en hönsgrädd, som hon på ett rationellt sätt förstod att sköta. Förslaget omfattades med nöje, och vi begåfvos oss af.

Vägen dit, som icke var någon »kungsväg», var smal och stenig, där den gick brant och obekväm fram genom skogen. Det var en klar och vacker dag, och solens strålar letade sig fram här och där mellan de höga, smärta furorna eller de väldiga granarna, som med äkta nordiskt allvar omgäfvos oss. Norra Tjust är ju om taladt för sin härliga natur, och den trakt, där vi nu färdades fram, är icke den minst vackra. På höger hand, djupt nere i en dæld, låg Ö...s bruk, som utsänder sina landbruksredsksp öfver hela den civiliserade världen. En vacker insjö sträckte sin glittrande yta så långt ögat förmådde se och, omflutet på ett par sidor af denna sjö, låg på en höjd målet för vår färd.

Under vägen dit omtalade mina vänner för mig den sällsamma omständigheten, att denne herr X..., till hvilken vi nu voro på väg, icke hade någon enda lejd tjänare, utan att han själf med hjälp af sina söner skötte den rätt stora arrendegården, under det att hans fru och dotter ombesörjde de inre detaljerna. Då jag sade »icke en enda», var det dock icke fullt korrekt, ty jag erinrar mig nu, att en ladugårdspiga nämndes såsom ett undantag.

Men, säga kanske mina läsarinor, hvad för märkvärdigt ligger egentligen häruti? Är icke detta något helt vanligt bland de mindre jordbrukarna i vårt land? Visserligen, ehuru det äfven bland vår bondeklass händer att fäderna yfvas att få sina söner ett trappsteg högre upp på lifvets skala, än de själfva innehafva, och därför gärna sända dem till skolor och universitet för att studera, medan de själfva med främmande hjälp sköta sin torfva. Och härom vore ju icke något att säga, så framt hos den unge en efter kunskaper törstande ande härtill gäfvos anledning. Men det ligger ofta ett vida lumpnare skäl till grund, och detta skäl är högfärden, lusten att få se sin son »så god som en ann»! Arbetaren vill blifva herre. Han blygs för fars och farfars handtverk och vill med all makt »uppåt», medan han i själfva verket blott därigenom sjunker så mycket djupare. Ty han besinnar icke, att det ärliga arbetet, det må nu utföras med spaden eller med pennan, är, såsom Schiller säger, »människans prydnad», som man alls icke har något skäl att blygas för.

Mina läsarinor skola lätt fatta meningen med dessa rader, då jag säger, dem att denne herr X... alls icke tillhörde bondeklassen, utan hade själf utgått från ett bildadt hem, samt att hans namn står att

läsa i Ridarhusets längder. En adelsman alltså, som icke betraktar sig och sina söner för goda att själfva plöja sin åker och inberga sin gröda! Sägen, om icke detta hör till det mera ovanliga! Heltre än att följa den gamla vanliga slentrianen och knoga sig fram på lånta penningar, med trassel och bråk för räntor och dylikt, samt uppföda sina barn i yppigare vanor, än de sedan ha råd att tillfredsställa, lär han dem att med eget arbete stå för sig själfva och vara ingen något skyldiga. Är icke detta sätt sällsynt i vår öfverförfinade tid?

Men låtom ost återupptaga den afbrutna tråden. Vi nalkades alltså målet för vår färd, och innan vi hunno fram till själfva boningshuset med dess höga, brutna tak, sågo vi på något afstånd ladugården med dithörande byggnader. Man var sysselsatt med att tröska, och i toppen af en jättehög halmdös syntes några unge män i ljusa sommardräkter, ifrigt arbetande. De hälsade artigt, då vi passerade, och mina vänner upplyste mig om, att de voro herr X...s äldste söner.

Då vi körde upp på den af höga, lumiga träd omgifna gården, kom husets unga dotter enkelt och anspråkslöst emot oss, och ögonblicket därefter skyndade hrr X... själf fram och bjöd oss på ett förekommande sätt att vara välkomna samt förde oss in i de enkla, men trefliga rummen, där äfven fru X... vänligt mottog de oväntade gästerna. I det inre, som det tycktes, familjens högtidsrum, slogo vi oss ned och började diskutera den fråga, som fört oss dit.

Jag hade tagit plats vid ett af böcker öfverfylldt bord och fann där flere af litteraturens senaste alster, poesi etc., som, tillika med en större bokhylla i en annan del af rummet vittnade om, att bokliga studier icke voro främmande för dessa arbetets representanter, utan kanske fastmer betraktades såsom »lifvets krydda och salt». Jag hade äfven under ditfärden hört af mina vänner, hurusom herr X... själf under de långa vinteraftnarna undervisade sina barn i bokligt vetande.

Sedan vårt ärende blifvit uträttadt och vi välvilligt bjudits på förfriskningar af bästa slag, togo vi afsked från vårt vänliga värdfolk och begåfvos oss på hemväg, jag medtagande ett intryck, som icke lätt skulle förgå.

Min lilla skildring liknar ju, icke sant, mera en målning från emigranternas förlovade land, där arbetet hedras och dit skolor, som blygas att arbeta i sitt eget land, draga åstad? Men äfven i vårt kära fosterland torde den dag randas, då herr X...s exempel kommer att efterföljas. Ett återgående till mera enkelhet i vanor och bruk skulle kanske mer än något annat bidra till den sociala frågans lösning, och säkert är att mycken skuldsättning och brist, mycket elände och trassel skulle undvikas, om man mera allmänt följde herr X...s föredöme och begagnade sig af den egna kraft naturen hos oss nedlagt, vare sig dennå kraft ligger i ett par starka och friska armar eller i hjärnans förmögenheter.

Hrr X... har nu skattat åt förgängelsen, och hans arbete ligger bakom honom, men det skall dock bära rik frukt i den arbetsduglighet han lärt sina barn — det bästa arf, en far kan lämna efter sig.

Jag har med denna lilla uppsats vändt mig till Idun, ty Idun är ju hemmens spe-

ciella organ, och hemmen äro den skola, där karaktärerna i främsta rummet fostras och danas. Det är i hemmen, som hågen väckes till idogt arbete eller till sysslolös lättja. Den riktning sinnet under uppväxten får behåller det merändels genom hela lifvet. Det är alltså från hemmen de kraftfulla och arbetsdugliga männen och kvinnorna böra utgå, det är i hemmen de skola få lära sig, att det *ärliga* arbetet, under hvad form som helst, är en heder, värdt allt erkännande, då åter ett lättjefullt lif på andras bekostnad är och förblir en skam.

Detta var det intryck, som jag erfor, då jag lämnade den idoga landtgården. Kunde detta intryck meddela sig åt någon eller några af mina läsarinor, vore ändamålet med dessa rader vunnet.

Ora et labora — bed och arbeta — var de gamles vishetsregel: må den äfven blifva vårt lifs färtlösen.

Lara.

Från en Stockholmsfru på långfärd.

(Sista brefvet.)

Isola Bella, juni 1895.

Käraste Nini!

Hvar var det vi sist skildes åt? Jag menar, hvar slutade min resebeskrifning förra gången? Var det inte i Taormina jag släppte tråden? Jo, så var det visst — jag skall väl försöka finna den igen.

Det var en solig eftermiddag vi stego ombord i Messina för att lämna Sicilien. Vattnet kring ångbåten var så onaturligt blått, att jag började undra i all tysthet, om Capris blåa grotta verkligen är ett sådant underverk, eftersom Medelhafvets vatten redan ute i det fria, utan alla särskilda naturens effektarrangemanger, kan vara så starkt kornblått. Fastän hafvet för öfrigt låg spegelblankt, gick det hvita vågor i själfva det trånga Messinasundet, liksom det alltid är drag i en dörr, som står på glänt. Det stackars af fjorårets jordbäfningar så illa åtgångna Reggio såg helt lyckligt och idylliskt ut, där det låg snedt öfver på andra stranden. Men bäst vi plöjde det blanka spegelfältet, började vattnet forsa och hvirfla på sidorna om oss, som om något hafsvidunder arbetade af alla krafter för att komma upp till ytan, det brusade och sjöd, och fartyget började kränga. Vet du, hvad det var. Karybdis, Nina lilla, ingenting mer eller mindre, och på stranden midtför oss låg Seylla, som är en liten stad, medan Karybdis däremot enligt de lärdes påstående bara är en hvirvel i vattnet. Jag hoppas, att det imponerar kolossalt på dig, Nini, att jag färdats mellan Seylla och Karybdis. Det hade vi minsann ingen tanke på, då vi i barndomen lekte järnväg på stenmuren utmed landsvägen hemma på Björkvik.

Å, en sådan sagolik färd öfver hafvet den natten! Stjärnorna strålade så klara och stora, att reflexen bildade riktiga månbroar här och där i vattnet, fast ingen måne lyste. Då den svartblåa ytan krusade sig ibland, såg det ut som eldormar. Marelden blänkte i det hvita skummet utmed ångbåten, än som hoppande gnistor, än som runda lysande maneter. Då vi passerade Stromboli, den lilla pyramidformiga vulkanen, som ligger, utkastad midt i hafvet, var den nog artig att ställa till ett ganska briljant fyrerkeri för oss. Jag fick med egna

ögon se den glödande lavan rinna som en lång orm ner i hafvet. På motsatta sidan af ön, sågo vi en mängd eldpunkter glimma utmed stranden — kan du tänka dig, det var de upplysta fönstren i människoboningar! Vulkanen är bebodd! Jag känner vissa fruar, som — men inga namn! — ha mycket svårt för att hålla grannsämja. Jag undrar, om det inte skulle göra dem godt att hyra våning för ett år, eller bara ett kvartal, på Stromboli.

Till Neapel kommo vi tidigt på morgonen i soldis. O, hvad golfen låg där förtrollande vacker; små fiskar lekte ta fatt och hoppade högt öfver vattenytan, och Vesuvius reste sig öfver det hela, stolt och imponerande. Etna är ju mer än dubbelt så hög, men den är så vidsträckt och sluttar så långsamt, att ens ögonmått förvillas och man tycker att Vesuvius är högre. Jag tänker mig Etna som en stor fet fru klädd i hvit sjal och Vesuvius som en ung eldig fyr med grå plym i hatten. Å, det berget älskar jag, så att Klas har ändå en rival, liksom jag har en i hans kamera.

I Sorrento fingo vi vara med om Tassofesten, bland annat om ett fyrverkeri, som jag aldrig sett make till; i den konsten äro italienarne öfverträffade. Det är mig för resten alldeles obegripligt, hvarför man skall fira stora mäns dödsdagar, de borde väl ej kunna ge anledning till glädje; hellre då den dag, då de började sitt lif. Tassoutställningen befanns vara ett slags mindre exposition af sorrentinska industrialster; där såg jag Eiffeltornet af ost och Tasso och hans Leonora i smör. Ja, hvem vet hvad man en gång kommer att förevigas i? — En af dagarna var det fête champêtre uppe vid Deserto, ett berömdt utsiktsberg (med kloster, naturligtvis) ett godt stycke bakom Sorrento. Under färden dit fingo vi göra bekantskap med ett nytt slags sport, som barnen hittat på, ett sätt att locka pengar af oss »galna engelsmän». Här och där vid vägen stodo de och bjödo ut lefvande fåglar; de höllo dem i de stackars små benen och viftade med dem fram och åter; vi fingo tag i en stor, vacker gylling, som bägge benen voro afbrutna på. Klas' paraply dansade en lustig tarantella på den otäcka pojakens rygg, det var den betalning han fick, och det var första gången jag tyckte att Klas betalade någon vara för litet.

Jag skall inte säga ett ord om Capri, ty det känner du till, men en enda liten småsak måste jag tala om från vår vistelse där. Kan du tänka dig, vi träffade en familj, där mannen hade — två kameror! Å en sådan mormon! Men så såg också hustrun lidande ut och gick alltid klädd i svart.

Då vi kommo till Rom, kände jag mig som hemma igen. Det finns ingen stad på jorden, tror jag, där man känner en sådan hemtrefnad som i Rom. Också har man ju en hel mängd skandinaver att sällskapa med; flere äro riktigt bosatta där. Den norske pastellmålaren R. har bott där i femton år, och i hans öfverdådigt trefliga atelier samlas man ofta till five o'clock-tea; i vinter var det mest norrmän man träffade där. På sådan neutral mark äro norrmännen ytterst älskvärda mot oss svenskar och tyckas alldeles ha lämnat politiken hemma. Björnson till exempel! Du kan aldrig föreställa dig en sådan älskvärdhet som hans. Första gången vi träffade honom i R-s atelier såg han skälmaktigt på mig med sina stora, rara, godmodiga ögon och frågade helt tvärt midt upp i presentationen: »Ska vi nu slåss?» Det var ju inte så märkvärdigt sagdt, men tonen var sådan, att jag genast begrep, hur den mannen kan vinna människor, när han vill, och jag kände lust att ta honom i famn . . .

nej, nu skall jag inte säga ett ord mera om honom, det är kanske farligt till och med i ett sådant här litet oskyldigt privatbref.

Den som vore skald ändå, bara för en enda dag! Då skulle jag skriva en dikt om rosorna i Rom. Jag önskar att du sett Monte Pincio i maj! Där är en rikedom af rosor öfver all beskrifning. Rosor betäcka hela murar med en brokig matta, rosor bilda häckar, rosor klänga högt upp i piniekronorna och hänga där i yfviga knippor. Omkring en gammal afsågad stam har ett rosentråd slingrat sig så fast, att den ser ut att tjäna endast som stöd för de yppiga klasar af hvita blommor, som hänga där i så eleganta festoner. Den gamla trädstammen förde min tanke ända bort till Arons staf. De stora Paulowniaträden äro liksom öfversållade med lilafärgad snö, som breder en berusande doft öfver hela parken, fontänerna plaska och inne i villa Medicis hemlighetsfullt skumma alléer sjunga näktergalarna. Man går därifrån som i ett ljufvigt champagnerus . . .

Af Roms märkvärdigheter sågo vi ej mycket denna gång, ty dem börja vi nu någorlunda känna till. En dag gjorde vi dock en åktur till den nya stadsdelen Prati di Castello bakom S. Angelo, för att se påfvens nya kyrka, som där är under byggnad. Midt ibland de halfärdiga och öfvergifna huskeletten, hvilka stå där som dystra minnen af byggnadskrachen på åttio-talet och redan börja se ut som ruiner, låter hans helighet nu uppföra en väldig kyrka för medel, som vid hans jubileum för några år sedan insamlades i hela den katolska kristenheten. Kyrkan, som skall bära den helige Joachims namn — du vet, madonnans far — lofvar att bli ståtlig och vacker. Men pengar slukar den. Hvar och en af de sex stora grå-röda granitpelarne i förhallen kostar 10,000 lire och de hvita korintiska marmorkapitälerna 5,000 hvar. Det förefaller en främling egendomligt att se en ny kolossal kyrka föras upp i denna på kyrkor så rika stad; där lär finnas inemot 400, det borde väl räcka, isynnerhet som de flesta nästan alltid stå tomma.

Den, som blifvit riktigt förälskad i Rom, har svårt att slita sig därifrån, men en gång måste det ju ske, och vi reste också en morgon. Det kändes så besynnerligt meningslöst att sätta sig i en helt vanlig järnvägsakupé på ett vanligt tåg, och när de sista akvedukterna försvunnit och campagnans eldröda vallmotäcke så småningom krympte samman, behöfde jag riktigt se länge på Klas för att öfvertyga mig om, att jag ännu hade mycket kvar i världen, så tomt kändes det.

I Florens ha vi varit med om en liten jordbäfning. Klockan half tu på natten väcktes vi af att vi skakades ganska grundligt, sakerna i rummet skramlade, och en liten bit af murbuket i taket föll ner. (Jag ångrar, att jag inte gömde den; kunde den inte ha försvarat sin plats på en aténienne så väl som många andra kuriositeter, man för med sig hem från resor?) Vi blefvo emellertid ej rädda, förmodligen voro vi för sömniga för att sätta oss in i ögonblickets allvar. Men florentinerna blefvo det så mycket mera, de hade ju för ett par veckor sedan varit med om ett jordskalf, som t. o. m. åstadkommit rätt betydliga skador på flere af stadens solidaste monumentala byggnader, både dômen och palazzo Pitti. Skulle detta kanske nu upprepas igen? Medan vi lågo där i våra hotellsängar och sofvo oerfarenhetens lugna sömn, fylldes stadens gator med oroliga människor; många lågo på knä utanför kyrkorna och anropade madonnan om bistånd, andra samlades på kaféerna, där musik efterskicka-

des för att hålla gästerna vid gladare mod. Man öppnade alla stadens parker, som annars hållas stängda om nätterna, och det elektriska ljuset tändes öfverallt. Några utländingar vågade ej vara kvar i sina hotellrum, utan tillbragte den återstående delen af natten sittande i åkaredroskor och reste sedan med första tåg. Dagen därefter var allt lugnt igen, men ett starkt åskväder hade vi som eftersläng och ett regn, som jag aldrig sett maken till.

Till Venedig kommo vi i det härligaste mån-sken. Du har ju varit med om denna underliga färd från järnvägsstationen till hotellet i en gondol, som i mörkret liknar något slags sällsamt sjödjur, en svart jättesvan med krökt hals, på hvars rygg man glider fram öfver hemlighetsfulla, mörka vatten med månglans på ytan och stora tindrande stjärnor i djupet? Du minns det, ty något sådant glömmar man aldrig. Men då vår svan lämnade af oss vid hotelltrappan, skingrades poesien af portierns klumpiga »gut'n Abend». I Venezia skall man hälsas på sångens och poesiens språk och inte på geschäftets. Sedan vi dagen därpå flyttat till Albergo Milano, fanns det ingenting, som störde min lycka. Ty lycka är det att vara i denna underbara stad.

Då vi ej hade annat att göra, togo vi en gondol på timme och styrde ut på kanalen, sak samma hvart det bar, förbi de ännu i sitt förfall så praktfulla palatsen, under Rialto, eller också in i första bästa sidokanal, som kröker sig så tvärt, att det är ett underverk, att gondolieren ej i hörnet törnar ihop med någon mötande farkost. En kväll minns jag särskildt; vi gled fram under Suckarnas bro, förbi dogepalatset och det gamla statsfängelset midt emot (det användes som fängelse ännu i våra dagar), och just som vi kommo ut i Canale grande, lågade en kornblix bakom ett stort moln, skiftande i grått och rödt, under hvars ena kant solen stod på lur. Och så fortfor horisonten att flamma, medan vi gled så stilla fram i vår eleganta gondol (man glider alltid långsamt, då man glider på timme).

Sjöarna och Milano — nej, jag skall förskona dig, det där kan du utantill. Jag vill bara hälsa dig från Lionardo da Vincis Nattvard, den har visst fjällat af sig ännu mera, sedan du såg den, ty nu ser den jämmerlig ut. Jag tror karlen var tokig, skall man måla odödliga mästerverk med oljefärg på kalkrappning? Fanns där inte freskomålning på den tiden?

Och nu ha vi alldeles nyss anländt till Isola Bella. Klockan är åtta på kvällen, jag sitter i hotellrummet och skrifer detta, medan Klas är nere och säger till om, att de skola duka vår middag på terrassen. Jag kan inte neka till, att jag är nyfiken på Isola Bella, nyfiken och litet rädd att få mina illusioner krossade. Ty det första intrycket var just inte . . . nej, tyst min mun. Bådeker har märkligt nog bara en stjärna för Isola Bella, det är oroväckande, och han talar i iskall ton om »den vackra, i gammalitaliensk stil anlagda trädgården». Nå, vi få se i morgon. Nu måste det bli ett slut på detta osammanhängande bref, hvars väfnad i att alldeles sakna öfvergångar liknar det moderna tyget changeant — men du tycker kanske det är mera långrandigt, du. Nej, farväl med dig nu, middagen är serverad. Hälsningar i massa från din hungriga väninna

Betty B.

P. S. Dagen därpå. Nu har jag sett Isola Bellas park. Bådeker är en åsna! Och jag är i sjunde himlen. Vidare muntligen.

D. S.

Sparsamma Nyheter i klädnings-, kapp- och kostymtyger
Fruar! för vårsåsongen hos *Hildur Andersson*, Stockholm

12 Hötorget 12
Filial: 4 Södermalmsborg 4.
Riks- och Allm. tel.

»Gamla familjeflickor» ännu en gång.

Ett inlägg i frågan af biskopen af Rochester.

»Hvilken torr öken vore ej denna värld utan de ogifta kvinnorna! I tusentals hem är den ogifta system, mostern eller tanten familjens goda ängel, barnens afgud och ett ämne för tyst undran och glädje äfven för dem, som allt för litet samvetsömt begagna sig af hennes tjänster; vid sjuk- och dödsbäddar är hon en sublim tröstarinna; hon är bevararinnan af blyga hjärtans ömma hemligheter; de gamlas, de sjukas och de förbiseddas outtröttliga väninna. Gamla flickor! På några enstaka i ögonen fallande undantag när äro de jordens salt, det lugna, klara ljuset i de hem, som äro nog lyckliga att äga dem. Deras ära är att vara eftersökta af alla, som känna dem, deras belöning att vara nyttiga för en hvar. Deras hem är den bästa, varmaste platsen i älskande hjärtan.»

David Thor.

Några drag ur en »reformators» lefnad.

Skiss för Idun af

Petrus Hedberg.

»Öknens och ödemarken skola lustiga varda, och vildmarken skall glädjas och blomstra som en lilja.» (Esaias kap. 35.)

Färligt är det att se ett böljande åkerfält med tunga, gulnande ax, hvarest kort förut endast växte värdelös mossa bland stubbar och stenar, och ljuffigt är det att se en väl ansad trädgård med frukter och doftande blommor, hvarest nyss klippan låg i dagen, kall och grå och hård. Men ännu härligare, ännu ljuffigare är det, när vildmarken i människohjärtan börjar att blomstra, när gudsfruktan och kristliga dygder spira fram i sinnen, som förr haft sin lust i syndens dy.

Något sådant var det som hände i midten af detta århundrade bland befolkningen på ön Manlösa. Liggande ute i hafvet nära två mil från fasta landet och en half mil från närmaste befolkade ö, var Manlösa med sina 500 själar som en värld för sig. Af det jäktande, brusande lifvet ute i vida världen med ångbåtar, järnvägar och telegraf, politiska strider och religiösa strider, hvilka likt stora svallvågor efter hand gå öfver länderna, sporde man där ute på den ensliga ön föga annat, än hvad fantasien kunde måla sig med anledning af röken från en förbilande ångare. Hvad hafvet, det outtömligt rika hafvet, gaf invånarna som lön för deras mödor, var dem nog för kroppens behof, och några andra kände de ej till. Nog talade prästen hvarje söndag från det lilla kapellets predikstol om synd och nåd, men de voro få, som någonsin kommo inom kyrkdörrarna, och dessa få kunde några timmar efteråt få se den öfvermåttan sorgliga synen, som de dock funno lustig, att deras gamle pastor redlös stapplade hem från »ett kalas», hvartill han varit inbjuden.

Den stackars gamle pastorn! Han hade suttit ute på ön, afstängd från allt bildadt umgänge, i trettio år, och då han icke hade inom sig »den kraft, som öfvervinner världen», dukade han själf under för dryckenskapens frestelse och med honom de flesta af de själar, som blifvit honom anförtrodda.

Och dryckenskapen hade med sig sina vanliga följder: kif och trätor, hat och bitterhet, svordomar och slagsmål, tjufveri och otukt, fattigdom och snusk.

»Denna ö,» sade domaren, då han en gång var där för att hålla ransakning i ett dråp, »heter Manlösa, därför att så många af edra män blifvit borta i striden för lifvet ute på hafvet; men den kunde med lika skäl kallas Laglösa, ty vår förre konungs valspråk: 'Rätt och sanning' är eder lika främmande som betydelsen af de ord vår nuvarande konung valt till sitt: 'Land skall med lag byggas'. I tron mähända, att hans arm icke når eder, I laglöse och gudlöse människor, men nu skall jag vara hans arm, och hans vrede skall drabba eder genom mig. Slå fången i järn.»

Så dog en dag den stackars gamle pastorn, och då ingen anmälde sig som sökande till komministersbefattningen på den vidt omkring illa beryktade ön, skickade domkapitlet dit på förordnande en ung präst, som förklarade sig villig att våga försöket på ett år eller par. Hans namn var David Thor*), och han gjorde skäl för sitt tillnamn. Den öfver tre alnar långa gestalten, de väldiga, hårbevuxna händerna, bredden öfver skulderna och den muskulösa halsen — allt vittnade om en mer än vanlig kroppsstyrka.

Den dag han väntades till ön, var snart hela öns befolkning samlad nere vid båt-hamnen och i dess närhet. Men alla gåfvo de sig sken af att syssla med något; icke skulle prästen se, att nyfikenheten drifvit dem dit, och icke må någon tro, att de voro där för att hälsa honom välkommen.

Då båten lade till, svingade sig pastor Thor med ett ledigt språng upp på bryggan, blottade hufvudet och sade med hög röst, så att han hördes vida omkring:

»I Jesu namn! Amen. — God dag, godt folk. Jag är pastor David Thor, som af konsistorium och biskop erhållit förordnande att en tid sköta själavården hos er. Gud gifve, att jag kunde utträtta något godt och gagneligt ibland er.»

Ej en enda hufvudbonad lyftes från hufvudet, ej en enda mun uttalade ett välkommen.

Medan han talat, hade de två männen i båten, som seglat öfver med honom från fastlandet, börjat att lyfta upp hans flytt-saker på bryggan, bland dem äfven två sjömanskistor, hvilka som vanligt voro försedda med stroppar att bära dem med.

»Kunde jag få be några af er hjälpa mig att bära upp mina saker, dit jag skall bo.»

Icke en hand, icke en fot rörde sig.

»Vill åtminstone någon af er följa mig och visa mig, hvarest jag skall bo?»

Intet svar.

»Vet ni kanske,» vändande sig till männen från fastlandet nere i båten, »hvarest gamle komministern bodde?»

»Jo, där oppe i stugan, som det står två buskar framför.»

Utan att säga ett ord vidare tog pastorn i stropparna på de två tunga sjömanskistorerna, kastade upp en på hvardera axeln och gaf sig i väg till det anvisade huset.

»Han måtte vara stark som ett as, den rackarn,» sade Gullik på Tangen, och var det det enda ord, hvarmed Manlösaborna hälsade sin nye pastor.

Dagen därpå började pastor Thor sin ämbetsverksamhet med att besöka sina församlingsbor i deras hem. I den första stuga

*) Denna berättelse är till sina hufvuddrag grundad på fullt verkliga förhållanden. Men som »David Thor» lefver än och äfven af andra, lättbegrip-liga skäl, har jag ändrat namnet både på honom, på andra här uppträdande personer och på ön.

han kom till voro bara hustrun och ett par barn om tio och tolf år hemma; mannen hade aflägsnat sig, då han såg prästen komma.

»God dag,» sade pastor Thor.

»God dag,» svarade kvinnan bistert och utan att se upp från det, hvarmed hon sysslade i spisen.

»Vet ni, hvem jag är och hvad jag heter?»

»Ja.»

»Brukar ni inte bjuda er pastor att sätta sig, då han kommer till er?»

»Jag har inte bedt honom komma hit.»

Pastorn dammade af ett hörn på bänken med sin näsduk och satte sig.

»Edra barn se inte riktigt friska ut. Hvad heter du, min lille gosse?»

»David,» svarade gossen knappast hörbart.

»Det var förfärligt, hvad du har klen röst. Säg om det en gång till, så jag kan höra det riktigt.»

»David,» sade pojken litet högre.

»En gång till, men ännu högre,» sade pastorn.

»David,» skrek pojken, så det ekade i öronen.

Det tyckte systemen var roligt, hon skrattade. Modern vred på sig en smula för att se på prästen.

»Jaså, du heter David. Så heter jag också — då ä vi kajmän, och då ska man ta hvarandra i hand.»

De skakade hand med hvarandra.

»Nåå, David. Har du hört, att det en gång för länge sedan fanns en fattig gosse, som hette David, och han var ute i krig en gång, och fastän han var så ung och så liten, besegrade han en stor, stor jätte, som hette Goliath — han var mycket större och starkare än jag. Ser du, David hade en slunga, och med den kastade han en sten, som träffade Goliath i pannan, så att han dog. Och sedan blef den lille David en rik och mäktig konung. Men nu för tiden begagna inte små gossar slungor så mycket — det är mycket roligare att ha en pilbåge. Har du någon pilbåge, David?»

»Nej.»

»Då skall jag göra en åt dig. Vet ni, om det finns någon ask här på ön?» frågade han modern.

Pastorns samspråk med gossen hade tinat upp kvinnans vresighet en smula, så att rösten nu icke ljöd värst ovänlig, då hon svarade:

»Jo, jag har väl en själf, men locket är sönder.»

»Nej, jag menar inte en sån ask, jag menar ett träd, som heter så. Kom med mig, David, ska vi se efter, om vi kan finna en ask. Annars kan vi nöja oss med en båge af en också.»

De gingo tillsammans hand i hand, och lilla syster Johanna följde några steg bakom dem. Pastorn hade icke gått långt, förrän han upptäckte, att en mängd pojkar kilade från hus till hus, från sten till sten, men på långt afstånd likväl. De voro nyfikna att se, hvad prästen skulle göra med Gulliks på Tangen David. Pastorn såg det, och det glädde honom. Han hade sin plan, och han var just nu i färd med att börja dess utförande. Och planen hette helt kort och enkelt så: först de yngre, sedan de äldre.

(Forts.)

Tandläkare C. O. Kochs tandpasta Floriline och de flesta bok- och parfymhandlande i riket samt i parti med hög rabatt hos Carl G. Leth, Drottninggatan 44, Stockholm, samt hos tandläkare C. O. Koch, Linköping.

Möblering och Dekorering
af våningar verkställes stilriktigt och elegant.
Största urval af gods modeller uti olika stilarter.

**Sängar och Sängkläder, Möbeltyger,
Mattor och Gardiner m. m., m. m.**

**Carl Johansons
Möblerings-Affär,
Drottninggatan 45. 1 och 2 tr.**

"Bärstudier".

II.

Blåbär och hallon.

Våra vänliga läsarinor tillmötesgå flitigt vår uppmaning att »duka fram» af sina bärerfarenheter. Vi beklaga blott, att vi ej kunna belöna eller finna plats för *alla*, som förtjäna det, men ett *hjärtligt tack* må uttalas till samtliga insändarinnor! Denna gång tages priset — »guldian» — af S. B. för nedanstående uppsats.

* * *

Blåbärsriset (*Vaccinium Myrtillus*), hvars frukt kallas blåbär, förekommer allmänt i våra skogar. Äfven själfva blåbärsriset har användning, ty allmogens kvinnor bruka det med fördel i stället för disktrasor. I brist på te kan man bruka såväl blåbärs- som hallonblad; de böra insamlas tidigt, så man blott får riktigt spåda blad. Torikas försiktigt i *seal* ugn, omröras ibland, så att hvarje blad blir fullt torrt. Om de blandas med hälften äkta teblad, blir smaken förvillande lik oförfalskad te. Sen urminnes tider användes blåbär för medicinskt ändamål; egendomligt nog kunna de i detta hänseende medföra två alldeles motsatta verkningar; som färska äro de nämligen ett godt laxerande huskummedel; torkade och förtärda torra, äro de däremot ett förträffligt medel mot diarré; mera kan man billigtvis icke begära! Och hvem vill icke föredraga de sköna skogsbären framför t. ex. den gemena ricinoljan. Lägghärtill att man till blåbärens heder kan säga, att de, tack vare sitt fina skal, utöfva denna motsatta dubbelverkan *utan* obehag för tarmarna. Utom i Europa finnes blåbärsbusken äfven i Asien och Amerika; med fördel kunna bären ock brukas som färgämne. Utom för medicinskt ändamål äro torkade blåbär utmärkta att hafva att tillgå i hushållet, ty af dem fås goda soppor och krämer. Alla bär, som skola torkas böra vara fullt mogna, utan att dock vara öfvermogna. Till syltning däremot böra bären i allmänhet vara nätt och jämnt mogna. Blåbär kunna helt enkelt torkas i solen och utbredas då blott på hvita, stora pappersark; omröras ofta, så att de ej fastna på papperet. Bäst är dock att torka blåbär i ugn. Bären sköljas väl rena i friskt vatten, torkas hastigt på fint (helst gammalt slitet) linne och inläggas på pappersbelagda torkkollar i *snag* ugnsvärme, ty de böra torka långsamt; bären omröras ibland, ty de böra ej torka i klump. Med fördel kan man förvara blåbär på vanliga mineralvatten-flaskor. Dessa flaskor äro att föredraga därför, att de hafva *vidare halsar* än s. k. halbuteljer. Flaskorna måste vara fullt rena och väl torra; de fyllas tätt med nyplockade blåbär (obs! viktigt är, att icke ens ett enda skämdt bär af misstag nerlägges), böra fyllas ända upp i halsen. Vid bärens inläggning i flaskorna får man icke glömma, att *ofta* skaka ner bären, ty större tomrum böra icke finnas. Korka flaskorna bra med goda korkar, och öfverbind dem noga. De korkade flaskorna nedsättas i kallt vatten i gryta med hö mellan hvarje butelj, få koka *sakta* 15 minuter. Man tager ej upp buteljerna, förr än grytvattnet blifvit fullt kallt, ty annars spricka de. Förvaras i kallt, *fuktfritt* rum.

Sur blåbärssaft. Denna såväl som efterföljande beskrifningar äro afprovade i eget kök och passa för hushäll, som icke hafva alltför stora fordringar på »delikatesser».

5 1/3 liter (= 2 kannor) friska blåbär, 1 1/3 (= 50 tum = 1 stop) vatten. Vattnet uppkokas i syltkittel (helst emaljerad), blåbärens kokas däri, tills de börja gå sönder; de böra koka *sakta* ungefär en half timme, saften afsilas försiktigt och får i en hög burk sjunka öfver natten. Följande dag afhälles saften *varsamt*, så att icke det tjocka på botten följer med, slås på butelj, som korkas, hartsas och förvaras i kallare. Då denna *starka* saft användes till soppor, tages 4 gånger så mycket vatten därtill.

Soppa af sur blåbärssaft. 33 centiliter af ofvanstående sura saft slås till 13 dl. *kokande* vatten, i hvilket förut kokats ett par citronskivvor (glöm ej att först borttaga de beska kärnorna!) och ungefär 16 cl. stött socker. Allt får blott koka upp en gång, afredes med *litet* potatismjöl, upplöst i »en tår» kallt vatten. Obs! af sur saft tages alltid mindre än af söt. Denna enkla soppa är god såväl kall som varm. Om sommaren, då den serveras kall, förbättras den, om en bit is ilägges.

Finsk blåbärskompost. 2 kilo 125 gr. socker

till 4 kilo 250 gr. friska blåbär, 2 à 2 1/2 strukna teskedar salicylsyra (köpes på apoteket), litet vatten.

Sockret kokas med litet vatten till vanlig lag. Så ilägges blåbärens; de få *endast* koka 5 minuter från det de kokat upp. Vid den sista minuten (d. v. s. sedan de kokat *precis* 4 minuter; håll klockan i hand!) ilägges salicylsyran, hvaraf tages ungefär en struken tesked till hvar femte del af sockret. Slås genast upp *varm* på värmda mineralvatten-flaskor. Ett enkelt försiktighetsmått för att flaskorna ej skola spricka är att de ställas på en 4-dubbelt viken tjock kökshandduk, då den varna kompoten isläs. Korkas och hartsas. Förvaras i kallare med påskrifna etiketter. Serveras till enklare efterrätt med bakelser; äfven kan man hafva vispad gräde härtill. Till vanlig söndagsefterrätt är det ej oäfvat att hafva »strutar» med blåbärskompost i. Godt och billigt — men skvallrande. Bärens kallas ej för intet skvallerbär!

Sylt af blåbär och hallon sammankokade. Denna sylt kan *särskildt* rekommenderas, den har en ovanligt fin smak och arom, starkt påminnande om björnhallon.

Obs! Till all syltning bör man taga *bästa* socker; det är en förkastlig hushållning att sylta med sämre socker, ty syltet jäser då förr; man bör i detta som i »månget annat godt ting» akta sig för att låta »snälheten förtaga visheten».

Lika mycket blåbär och hallon kokas med *lika* vikt socker (obs! snåla ej in på sockret, ty då blir »den sista villan värre än den första!»); först kokas lag med sockret och litet vatten; bären ilägges och kokas till de synas *klara*. Skummas väl och skakas. Såsen provas för att se, om flere uppkok behöfvas. Om man tager lika delar af *smultron*, hallon och blåbär, blir syltet ännu finare, kallas då »Carl XV:s sylt» efter den folk-käre monarken.

Alla sylter böra vara fullt kalla, innan de slås upp på glasburkar. I allmänhet bör man först skölja burkarna med litet konjak, en bit vaxpapper, som lägges ofvanpå bör ock vara doppad i konjak. Obs! att all sylt skummas med silfversked. Jag har från trovärdig person hört uppgifvas, att sylt håller sig bra, om man slår upp det varmt och öfver det heta syltet lägger tjockt med finaste bomull, innan det öfverbindes som vanligt. Jag har ej själf pröfvat denna metod.

Blåbärs- och hallonmarmelad. 850 gram blåbär och 850 gram hallon ilägges i en *tjock* sockerlag, kokad af 850 gram raffinad-socker och vatten; skummas som vanligt. Sen det kokat upp, bör det koka minst en timme, så att det blir tämligen fast, nästan som stadig gröt, uppsläs i burkar, öfverbindes.

* * *

Hallonbusken (*Rubus Idaeus*), är den i vårt land allmännaste arten af det i hög grad formrika släktet. Hallonbusken växer vild bra långt upp i norden. Ehuru den i den fria naturen vanligen förekommer på torra, steniga backar med dålig och mager jordmån, så har den dock vid odling *mycket* stora fordringar på jord. Stor vikt ligger uppå, att de unga skott, som hvarje år växa upp från roten, hinna utbilda sig så kraftigt som möjligt under sommaren, ty det är från dem, som det nästföljande årets skörd skall fås. Både röda och gula hallonsorter finnas; de röda äro mest omtyckta, men de gula lära vara hårdigare i norden. Bland de finaste hallonsorterna äro de antwerpiska (röda och gula), Fastloff, Paragon, Belle de Fontenay och »Hornet». De fortplantas medels rotskott, som afskiljas på våren och försommaren och planteras i april—maj på djup, bördig jord med soligt läge, 4 fot (1 meter 20 cm.) mellan raderna och dika långt mellan plantorna, som vattnas rikligt. Beskåras på hösten eller strax efter sedan frukten är aftagen och gödslas, om möjligt hvarje höst. Gifva fullgod skörd 6—10 år. Hallonsirapen, syrupus Rubi Idae, begagnas till att förbättra smaken å mixturer. Hallon användas både till mat och läkemedel; hallonsaftens bruk är allmänt känt; den borde oftare nyttjas till förbättring af dricksvattnet för febersjuka. Hallonättika (färska hallon, 1 del, macererade med ättika, 2 delar) är ett tämligen dyrt, men godt medel till beredning af kylande drycker; man tager däraf omkring 200 gram till 1 liter sockervatten.

(Forts.)

* * *

Kommen nu lika vänligt ihåg *lingonen* till den sista juli, beder eder egen

Idun.

Ur notisboken.

Vår ryktbara landsmaninna Kristina Nilsson-Miranda vistas för närvarande efter mång-årig bortvaro på besök i fosterlandet. Hon skall här i sin forna hembygd öfvervara en nära anhörigs jur. kand. Johannes Nilssons bröllop med fröken Anna Schander, dotter af fabrikörens Schander i Vexjö och hans maka, född Skog. Bröllopet skall äga rum den 24 dennes å egendomen Gäsby i Vexjötrakten. Den fräjdade sängerskan har på senaste tiden i bref till släktingar och bekanta gifvit uttryck åt en lifvig längtan att återse hembygden.

Hvardagslifvet på Tullgarn skildras af en korrespondent sålunda:

På Tullgarn för under vanliga förhållanden kronsprinsparet ett, man kan säga idylliskt sommarlif. Då vädret sådant tillåter, hvilket varit förhållandet i sommar mer än eljes, tillbringas större delen af dagen utomhus. Kronprinsen, som är en ifrig sportman, sysselsätter sig mest med fiske, och han har en ovanlig fisketur. Han är därejämte en skicklig lawn-tennis-spelare. Kronprinsessan, hvilken vacklande hälsa emellanåt tvingar henne att hålla sig inomhus, deltagar dock ofta i de små utfärder till lands och sjös, som hennes gemål med söner ofta företager.

Hertigarne af Skåne och Södermanland äro hurtiga och raska gossar, som aldrig äro sysslösa. Gymnastiköfningar, bollspel, fiske och roddturer, deltagande i arbetet i parken, botanisering m. m. upptaga deras tid. Deras yngste broder, prins Erik, är ännu allt för späd för att kunna deltaga i sina bröders idrotter, utan står fortfarande under sin sköterskas vård.

Läraryn vid Lidköpings elementarläroverk för flickor, fröken Hilda Bäckström, har efter en kort sjukdom afidit i Sollefte den 8 dennes, omkring 30 år gammal. Fröken Bäckström, som vid nämnda läroverk varit anställd som lärarinna sedan hösten 1887, har med mycket goda kunskaper, största samvetsgrannhet och pliktrogenhet utfört sitt kall. Vid utöfningen af detta sitt kall visade hon sig tillika vara i besittning af den lyckliga gåfvan att med bestämdhet och allvar förena ett kärleksfullt och vinnande sätt mot sina lärjungar, hvarför ock dessa med vördnad och tillgifvenhet sågo upp till henne.

En kvinnas jätteverk. Allmänt bekant är, att hänsöfna makan till brukspatron Carl Ekman i Finspong i flere afseenden var en ovanlig kvinna. Den tillfälliga besökaren vid Finspong kan icke taga många steg och icke byta många ord å platsen, förrän nya erinringar gifvas där-om. Den mäktigaste af dem alla får man emellertid i det för sin skönhet omtalade slottskapellet. De där befintliga sju stora, i detalj väl utfärda glasmålningarna äro uteslutande hennes verk. Och det blir så mycket mer tilltalande, detta en kvinnas jätteverk, då man erfar, att det var hennes sista. Efter att under ett 10-tal år ha fullbordat den ena målningen efter den andra, hade hon blott en ringa del af sitt sjunde och sista kvar, då hon kände sina krafter nedsättas allt mera. Hon tog då i med ny ifver och fullbordade verkligen arbetet. Men just som det skett, måste hon söka lugn och ro, och inom någon vecka ingick hon i den eviga hvilan.

Caroline Felice Miolan-Carvalho, den för några decennier sedan mest berömda representeranten för lyriska sopranpartier vid Stora operan i Paris, har afidit på sitt slott nära Dieppe. Född i Marseille 1827, debuterade hon 1849 på Opéra-Comique och gifte sig året därefter med sin kamrat, operasångaren Léon Carvalho, numera direktör för denna opera. 1856 inträdde fru Miolan-Carvalho vid Théâtre lyrique, 1869 vid Stora operan, 1872 åter vid Opéra-Comique och 1875 å nyo vid Stora Operan. 1885 drog hon sig definitivt tillbaka från scenen.

Gounod, Thomas och andra komponister skrefvo för henne de kvinnliga hufvudrollerna i sina verk. I synnerhet protegerades hon af Gounod. Bland hennes triumfroller nämnas Isabella i »Zampa», Cherubin i »Figaros bröllop», Pamina i »Trollflöjten», Julia i »Romeo och Julia», Margareta i »Hugenotterna», Ophelia i »Hamlet», Zerlina i »Don Juan» och Margareta i »Faust», med hvilken hon vann europeiskt rykte.

»Konung Oscar ombord på Drott», den stora gruppen, som Svenska panoptikon låtit anordna i Konstföreningens lokal vid Kungsträdgården (f. d. Blanchés konstsalong), är nu i det närmaste fullbordad och öppnas om några dagar för allmänheten, hvilken helt visst med intresse skall skynda att ta den nya sevärdheten i skärskådande.

Teater och musik.

Djurgårdsteatern. Till den ansenliga raden af utländska gäster, som i dessa senaste tider besökt vår vackra, sommarljusa hufvudstad, spanjorer, rumänar, amerikanare, tyskar och hvad de nu nämnas mände, och hvilka verksamt bidragit till vår underhållning och till färg och stämning i vårt friluftslif, har nu kommit en ny notabel långresande. »Texas Jack» — så lyder hans förtroliga namn, och han säges ha gjort det namnet synnerligen populärt, ej blott i sitt stora transatlantiska fosterland, utan äfven på vidsträckt resor rundt all världen. Och det mottagande, han redan från första ögonblicket rönt i stockholmspubliken, synes borga för, att den ursprunglige gentlemannen från Texas äfven här skall förvärfva en vidsträckt vänskapskrets.

Ja, det bebådade amerikanska lustspelet — ty om det är det frågan — gjorde obetingad succés på måndagspremiären. Det är också lustigt, lifligt, burleskt, en god portion grofkornigt här och hvar, men uppfriskande och harmlöst. Man skrattar hjärtligt åt de bullrande, tokroliga scenerna, åt de drastiska typerna från cowboys- och grufdistrikten, åt de hjärt färglagda karrikytterna af amerikanskt val- och parlamentslif. Man får äfven en lagom dosis romantik till lifs, en liten kärlekssaga, utmynnande i en lycklig förlofning. Ungdom och kvinnlig fägring, spritande muntra och graciösa Texasdanser, lustiga visor på melodier af det lättfattliga slag, som hvisslas utantill af hela »hyllan», omedelbart som ridån gått ned för sista akten. Upptåg och galskaper af allehanda slag och mycket, mycket revolverar och smällar. En äkta amerikansk sommarläskedryck för den väntade rötmanadsvärmen! Uppsättningen af allt lof värd, och af den långa personlistan göra samtliga sitt bästa. Hr *Eliason* är synnerligen präktig i titelrollen, fröken *Magnusson* desslikes som hans »oförfalskade» äkta hälft. Fru *Ranft* som deras dotter Bossy tar sig helt enkelt strålande ut, lika mycket i sin skepnad af otämd prärieamazon som såsom grande dame i Washingtons salonger. Hr *Lovén* gör den ogenerade privatsekreteraren i mr Jacks tjänst med »dyrbar» tvärsäkerhet. Vi ha ej plats att räkna upp alla, men framhålla fröknarna *Rustan* och *Andersson*, hrr *J. Hagman*, *J. Sandberg* och *Z. Zachrisson* som hvar på sitt vis förträffliga i sina uppgifter.

Summa summarum: en lång serie fullsatta salonger med muntert lif på Djurgårdsteatern under de närmaste veckorna!

Ett räknetal.

Skiss för *Idun*

Af Vilma Lindhé.

(Forts. o. slut fr. föreg. n.r.)

Direktören blossade på en cigarr och studerade en tidning, han lyckats köpa, medan Evas tankar kretsade kring hemmet och intet annat.

Skulle allt stå väl till där? Tänk, om något händt? Det vore ej mer än ett rättvist straff för hennes försumlighet.

För hvarje minut som gick blef hon otåligare. Aldrig hade väl ett järnvägståg gått så långsamt.

Tänk, om elden blifvit lös. Hvem svara de för, att de många ljusen blifvit ordentligt släckta?

Hon svettades af ångest.

Tänk, om barnen ej blifvit lagda i tid, eller om de lämnats ensamma, medan tjänstepersonalen frossade på öfverlevorna? Det var blott allt för möjligt! Kunde hon själf

öfvergifva sina barn, huru mycket naturligare då att lejda människor gjorde det!

Tänk, om Bengt sjuknat och jämrade sig, utan att blifva hörd — han hade förefallit klenare än vanligt!

Husmoderns instinkter hade vaknat, och hon tänkte med grämlöse på maten och vinternerna, som lämnats till spillo.

Hur mycket förfors ej på detta sätt, och hur mycket hade ej förfarit under de gångna åren genom brist på tillsyn!

Hon började göra kalkyler öfver de summer, som kunnat inbesparas, och dem som ännu kunde besparas, om en genomgripande förändring i lefnadssätt och hushållning vidtoges.

Om mannen blott ville gå in därpå, men däruti låg svårigheten.

»Om jag haft reda på affärsställningen! Om han sagt mig, hur det stått till, hur annorlunda kunde ej allt då varit!» tänkte hon.

Hon blef ifrig och helt upptagen af att räkna ut, hur det hädanefter skulle ställas.

Den stora våningen sägas upp, så fort som möjligt, eller öfvertagas af någon, som hade råd att betala den. Öfverflödiga möbler säljas och tjänare afskedas.

Hon såg sig redan styrande och ställande i ett helt litet hem, där hon i hvarje afseende var de sina nära.

Blefe den drömmen verklighet, skulle det förflutna kanske kunna lefvas om igen — det jordade stå upp ur sin graf.

Hon kastade en hastig, spörjande blick på mannen, där han satt böjd öfver sin tidning, utan att läsa.

Hvar voro hans tankar mätte? Kanske i samma spår som hennes!

»Vårt sommarställe skulle hyras ut eller säljas,» fortsatte hon sin tankegång, men kom ej längre, ty hennes hjärta sammankrymptes af smärta. Det var dock allt för hårdt! Det kära lilla stället, där hon tillbringat sin smekmånad, och där hvarje planta, träd och buske var bekant och kär som en vän!

Det kunde ej hjälpas! Det som allt annat! Hästar och vagn, naturligtvis, och hennes smycken — det var en ringa uppoffring.

»Men skulle det förslå — skulle balansen . . .?» Hon vågade ej tänka tanken helt ut.

»Sofver du?» sade direktören, och lade sin hand på hennes axel. »Vi äro framme!»

Hon visste ej, hvarför modet sjönk i hennes hjärta, eller hvarför hon kände en plötslig mattighet, liksom ginge hon en olycka till mötes.

»Om det nu bara finns en droska att få!»

»Låt oss gå?» bad hon och fick sin vilja fram.

Från den upplysta stationen gingo de ut i den ännu så godt som sofvande staden, där butikerna voro stängda, gatorna nästan folktomma och de sömniga gaslågorna dubbel matta mot det inbrytande morgonljuset.

Alla, som voro ute, hade brådt och gingo till ett mål — sitt arbete.

Hennes dag hade aldrig börjat så tidigt, och hon såg sig omkring med nyfiken vakanande intresse för alla dem, hvilkas händer, skicklighet och sträfvan bidragit att skaffa henne den lyx och de bekvämligheter, i hvilka hon legat så inbäddad, att hennes synvidd blifvit liten och skymd.

Träd, buskar, gräsmattor och telefontrådar voro täckta af rimfrost, och en lätt,

röklik dimma höjde och sänkte sig mellan trädskronorna och byggnadskomplexerna.

Hon såg redan på afstånd huset de bebodde. Det stod kvar, Gud vare lofvad! Hade det varit en rykande ruin eller en grushög, skulle det knappast förvånat henne.

När hon kom fram, sprang hon uppför trapporna och gaf sig ej tid att taga af kappa och hatt.

Barnkammaren låg längst in i våningen, och för att komma dit måste hon gå genom alla rummen, först af allt mannens, där en obehaglig instängd lukt af spirituosa och tobak mötte, punsch och cigarraska voro spillda öfver bord och matta samt några glömda söliga glas stodo kvar i en fönstersmyg.

En gråaktig dager silade in genom fönstren, hvilka hon öppnade på vid gafvel, innan hon skyndade ut i salongen, på hvars nedbrända ljus och oordnade möbler hon endast kastade en flyktig blick.

Allt var så genomtrefligt, att hon helst velat slippa se.

I matsalen låg den vinfäckade duken ännu kvar på bordet, och hon hastade förbi med en känsla af äckel.

Hennes hjärta klappade häftigt, då hon, smygande på tå, sakta vred om låset till barnkammaren och trädde in.

Herren vare lofvad, allt var sig likt!

Där låg Ester, rosenkindad och knubbig, i sin lilla bädd, och där Charlotte med halföppen mun samt tunga, snörflande andetag.

Hon gick förbi dem båda bort till den lilla järnsängen, i hvilken Bengt sof, och böjde sig öfver honom.

Hur blek han var!

När det tunna lilla ansiktet ej lystes upp af de goda kloka ögonen, såg han nästan ut som en död, och så magra halsen och de små armarna voro!

Hennes hjärta krympte tillsammans af smärta.

Hans panna var fuktig af svett, och kinderna buro spår af tårar. Det var tydligt, att han gråtit sig till sömns.

Hon sjönk ned på knä med ett brinnande förlåt på sina läppar och bad, som hon ej bedit under hela sitt lif. När hon lyfte sitt hufvud, strömmade hennes tårar ned på de små barnhänderna, hvilka oroligt rörde sig under sömnen.

»Jag skall vårda, stärka och hårda dig till själ och kropp och med Guds hjälp göra dig till en god och lycklig människa,» hviskade hon passioneradt.

Plötsligt föllo hennes blickar på en uppslagen bok, som låg bredvid honom på hufvudgärdet.

Räkneläran! Hon förstod det ögonblickligen.

Spår efter tårar och små smutsiga fingrar samt förstreckningar visade henne genast det ödesdigra talet. »Sidan 40 talet 115,» nu mindes hon så tydligt, när han rabblade upp det i sin förtviflade bön om hjälp. Säkerligen var det dock ett så lätt tal, att hon knappast behöft ögna i boken för att räkna ut det.

»En person vill af sin årsinkomst inbespara så mycket, att han vid årets slut kan betala en skuld på 432 kr.; hur mycket bör han därför inbespara hvarje månad?»

Hon läste om igen och lät boken falla, medan hjärtat klappade nästan hörbart.

»Mamma!»

Bengt låg halfvak och stirrade på henne med stora, undrande, förskrämda ögon.

»Är det tid att gå i skolan?»

Extra fin Marsala

(Qualité Inghilterra) härstädes lagrad sedan 1891. Vid undersökning af härv. handelskemist befunnen enl. analys fullgod. Pris kr. 1:25 pr butelj. Finnes endast hos

K. A. Nydahl & C:o
Stockholm, 2 Stureplan 2
Riks- och Allm. telefon.

Tandläkare dr Geo. Forssmans
nya preparat för tändernas vård:
Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandinktur
Annas & de flesta apotek, i partymått för 0, hos
hrr handlande. Parförsäljning för Sverige hos
Bendix, Josephson & C. O., 11 Regentg.

»Inte ännu. Vi skola räkna ditt tal först.»
Han blef vaken med ens och satte sig upp, medan det lilla ansiktet strålade af glädje.
»Bara mamma kan?»
»Det är jag inte säker på — det är ett svårt tal. Vi skola gå in till pappa och bedja om hjälp.»
»Ja, han kan,» svarade gossen tvärsäkert.
»Jag skall gömma dig inne i min kapp, så att du inte fryser,» sade hon och lyfte honom upp ur sängen.
Den långa nattskjortan räckte nästan ner öfver de små fötterna. När han satt på hennes arm, insvept i den mjuka pälskappan, likt en fågelunge i sitt varma bo, skrattade han, som hon aldrig hört honom skratta, och när hon gick med honom tryckt intill sig genom den ödsliga, oordnade våningen, tänkte hon, att det ej var en spillra hon räddat undan förödelsen, utan en ädelsten.
Direktören var inne i sängkammaren.
»År du redan vaken, pys?» sade han och smålog mot sin älskling.
»Pappa skall hjälpa mig med ett tal, det har mamma lofvat.»
»Nå, så får jag väl det!»
»Här!» sade Eva och räckte fram boken.
»Det är dettal!»
Han betraktade henne forskande, ty det var något i hennes röst, utseende och hållning, som imponerade.
Han tog boken ur hennes hand och läste igenom talet så långsamt, att gossen blef otålig.
»Kan pappa inte?»
Direktören kände med pinsam säkerhet,

att hustruns ögon voro fästade på honom, och förstod hennes tankar.
»Om jag kan? Jag vet inte!» sade han osäkert. — »Visst kan du,» svarade hon betydelsefullt, »eljes skulle du kanske få rodna inför din son.»
Han satt nedböjd med hufvudet i händerna.
»Det är för sent.»
»Ingenting är för sent, så länge lifvet ännu pulserar i våra ådror,» svarade hon modigt. Det finns en möjlighet nu, om du begagnar den! Jag har tänkt på ett liknande tal hela natten — ett tal som vi måste hjälpas åt att räkna ut, vi båda. Vill du?»
»Vill?! Det har jag velat länge — men om jag kan Eva?»
»Du måste kunna för hans skull — för dina barns skull — för att de skola tro på dig, som nu.»
»Det fordras mera mod, än du förstår eller anar.»
»Inte så mycket som att möta deras förakt eller medömkan en gång i framtiden.»
Han betraktade henne, öfverraskad och undrande.
»Du är mycket förändrad, hur har du blifvit sådan?»
»Genom lidandet,» svarade hon dämpadt.
»Kan pappa inte?» frågade Bengt åter.
»Jag får försöka.»
Han tog gossen ur moderns famn och satte honom på sitt knä, medan han började räkna och förklara.
»En person vill af sin årsinkomst inbespara så mycket . . .»
De mörka barnaögonen sågo spörjande in i hans.

»Pappa kan inte.»
»Jo . . . jo!»
Ett hoppfullt leende gled öfver Evas ansikte, där hon stod borta vid ena fönstret, blickande ut på de rimfrostklädda träden och den purprade morgonhimlen, på hvilken solen snart skulle träda fram, bebådande en ny dag.

»Parisiskan»

af Theodore Child, från engelskan för Idun af Eugène Draghi — löd rubriken på en artikel, införd i ett par af Iduns senaste nummer. Vi hade för Iduns uteslutande bruk på öfifigt vis honorerat hr Draghi för denna artikel, men finna efteråt, att han sålt *alldes samma* öfversättning till »Ny illustrerad tidning», där den ock nyligen varit införd. Såväl vi som vår aktade presskollega ha alltså härvid tydligen varit utsatta för ett tillvägagående af, minst sagt, inhonett art. Vi hafva affordrat hr Draghi en förklaring, som dock uteblifvit, och anse oss därför skyldiga såväl »Ny ill. tidning» som vår läsekrets detta omnämmande.

Innehållsförteckning.

Mina Forsell; af —n. (Med porträtt). — Sagan om Rosalind; poem af Axel Karlfeldt. — Ora et labora! Af Lara. — Från en Stockholmsfru på långfärd; sista brefvet — »Gamla familjeflickor ännu en gång»; ett inlägg i frågan af *biskopen af Rochester*. — David Thor; några drag ur en »reformators» lefnad; skiss för Idun af Petrus Hedberg. — »Bärstudier». II: Blåbär och hallon. — Ur notisboken. — Teater och musik. — Ett räknetal; skiss för Idun af Vilma Lindhé. (Forts.). — »Parisiskan». — Tidsfördrif.

Tidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linge.
Bidrag mottagas med tacksamhet.

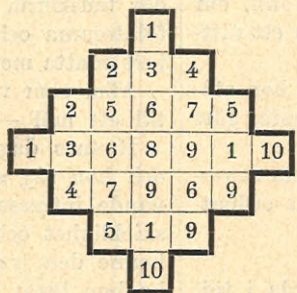
Logogryf.

I femton delar här du gifvet har
Ett hufvudord, som bäres af en karl,
Ty viktigt är det, aldrig sågs en
kvinna
Ännu så försigkommen styrka vinna
Att hon förtotts det ordet bära opp,
Hur hon än litar på sin själ och
kropp.
Och må vår tids stortalighet ock söka
Att hennes kraft och hennes tankar
öka,
Så har man ännu aldrig hört i nord,
Att kvinnan nämnts med detta hufvudord.
Nu ordet delas skall i flere små,
Att lösningen blir lätt att hitta på.
Först börja vi med mynt, ett ganska
ringa;
Ett rum där siffrors dans man ordna
vet;
Ett fantasiting, som plär rädsla
bringa
Åt barn, i sagor, och åt menighet,
Som icke kan sin fåvitsko betvinga;
Hvad gjorde den, som slutligt miste
fäste?
Hvad bör man hålla för att stå som
man
Bakom sitt ord? Hvad håller fågeln
i sitt näste?
Ett ting som kvinnan tror jämt kläda
kan;
Ett ord, förkortadt, som studenter
dyrka;

Ett ord, på hvilket Gud och män'skor
yrka;
Hvad väntar trälen efter slutad id?
En kejsare, beryktad på sin tid;
Hvad säges leka uti månestrålar,
Då natten gjuter dagg i blomster-
skålar?
Säg mig ett ord, som uti floran står;
En dryck, som öfver hela världen
flödar;
En man i sagan, som sina maka dö-
dar;
Af intet värde, men likväl förmår
Orimligt öka ut ett ringa värde;
Hvad Israels barn mot Gud i öknen
närde;
Ett ting som måste finnas i en sång;
Och omvänt också finns på samma
gång;
Hvad slår ekvilibristen tätt och ofta;
Ett sommargrönt, som brukar härligt
dofta;
Hur kallas öfverguden ibland Kinas
folk?
Hvad heter den som svarar, aldrig
frågar?
Om en accent du lägger till, jag vå-
gar
Du gissar lätt, det likt en segerns
tolk
Plär bäras främst, då man från kri-
get tågar;
Nämn en figur som i Euklides finnes;
Hvad kallas bergets eller tornets topp?
Hvad ingen varelse plär vända opp;
Ett mildt musikord; och ett hårdt du
minnes;
Ett väderstreck; ett namn på fjädradt
djur;
Hvad gör en spårvagnskusk i ur och
skur?
Ett djur, som aldrig får sitt barn be-
hålla;
Ett ondt hos hästen som kan fara
vålla;
Hvad våren varit under detta år;
Säg hvad som samlas kan i säck och
lår?
Då kungar kämpa, säg hvarom de
kämpa,

Fastän de fosterlandets väl tillämpa?
Säg mig en man i gudalärans blad,
Som, fastän ond, en ömsint maka
had';
Sju namn åt mankön kan du här
uppleta;
Säg ock hvad jämnt en dumbom plär
få heta;
Hvad du i båten får — liksom i
grafven,
När trött du tappat nötta vandrings-
stavven;
Hvad får eleven — sina — släppa
till,
Då skolmamsellen hastigt näpsa vill?
När hemlighet du ej kan ensam bära,
Hvad gör du med den då till vännen
kära?
Sätt ner i jorden hvad jag ger dig
här,
Du får en växt som alla gärna äta,
Om den handteras, så kan ingen veta,
Om du har gråtit eller gladlynt är.
En mängd af andra ord du söka kan,
Men ack, jag fruktar att du re'n för-
sann
Har tröttnat och kan tydligt dig för-
klara,
Hvad hela hufvudordet väl kan vara.
Noni.

Diamantgäta.

1) Bokstav, 2) Ett maskulint sub-
stantiv enligt betydelsen, 3) en stad
i Italien, 4) en nu levande skald,

5) namn på ett land i Europa, men
på franska, 6) en liten biflod, 7) bok-
stav.
Edde.

Elfva fördolda geografiska namn.

Lille Hugo! Det din mor sade dig,
får du ej omtala för Lotten. — Köp
ingen af dessa verkligen fula blom-
mor! Antingen de vackra eller ock-
så inga! Du skall ju ge din fästmo
en vacker? Sjunger ni bas eller te-
nor? Aldrig annat än tenor. — Ge
dig ej! — Hvad! Stenar ni honom?
»Gevaliensis».

Lösningar.

Charaden: Spinnrock.
Ordförvandlingsgätan: Fänrik Ståls säg-
ner; 1) Fenicien, 2) ängsknarr, 3) niger, 4)
reseda, 5) Ingeborg, 6) kotteri, 7) sappör, 8)
tandvärk, 9) åtanke, 10) longitud, 11) Skan-
dinavien, 12) skeppare, 13) åttehöj, 14) Göt-
tingen, 15) nordpolen, 16) enbuske, 17) ryg-
gad.
Diamantgätan: A
Ö R A
Ö L A N D
A R A B I E N
A N I N G
D E G
N

Ijyllningsgätan: Mr Baines från Newyork;
1) murare, 2) Ararat, 3) Nubien, 4) monark,
5) klinik, 6) amtman, 7) Sonnen, 8) kine-
sa, 9) Gagnef, 10) kurer, 11) aflång, 12)
Kansas, 13) ångsåg, 14) elldönd, 15) Evelyn,
16) Styrsö, 17) boorm, 18) kirurg, 19) Ban-
kok.

Tabula magican:
1 2 3 4 5
2 5 3 1 4
3 3 3 3 3
4 1 3 5 2
5 4 3 2 1